

SAOPŠTENJE

FIRST RELEASE

Molimo korisnike da prilikom upotrebe podataka obavezno navedu izvor
Users are kindly requested to mention the data source

GODINA/ YEAR II

SARAJEVO, 28.10.2010.

BROJ/ NUMBER 2

STATISTIKA OKOLIŠA

Environment Statistics

JAVNI ODVOZ I ODLAGANJE KOMUNALNOG OTPADA

PUBLIC MUNICIPAL TRANSPORTATION AND DISPOSAL WASTE

Procijenjena količina proizvedenog komunalnog otpada za 2009. godinu iznosi 1.493.060 tona, odnosno 389 kg po stanovniku godišnje, ili 1.08 kg po stanovniku na dan.

Estimated quantity of generated municipal waste in 2009 is 1.493.060 tons, ie. 389 kg per capita annually, or 1.08 kg per capita per day.

U 2009. godini sa javnim odvozom prikupljeno je 1.362.592 tona komunalnog otpada. Procenat stanovnika koji su uključeni u odvoz komunalnog otpada iznosi prosječno 67%. Ostatak od 33% populacije koji ne koriste komunalne usluge su najvećim dijelom ruralna područja naseljenih mjesta. U ukupnoj količini prikupljenog otpada miješani komunalni otpad učestvuje sa 92,5%, odvojeno prikupljeni komunalni otpad sa 5,9%, otpad iz vrtova i parkova 1,1% i ambalažni otpad sa 0,5%.

In 2009, public transportation collected 1,362,592 tons of municipal solid waste. The percentage of residents who are covered by municipal waste is approximately 67%. The rest of 33% of the population who do not use utilities are mostly situated in rural areas of settlements. The total amount of collected waste mixed municipal waste accounts for 92.5%, separately collected waste 5.9%, waste from gardens and parks 1.1% and packaging waste with 0.5%.

Na odlagališta otpada u 2009. godini odloženo je 1.422.513 tona otpada. Podaci o tokovima otpada dopremljenog na odlagališta potvrđuju potpuno oslanjanje na trajno odlaganje komunalnog otpada na odlagališta.

At landfills in 2009 1,422,513 tons of waste were disposed. Data on waste flow transported to landfills confirm total reliance onto permanent disposal of municipal waste onto landfills.

Količina proizvedenog komunalnog otpada, Bosna i Hercegovina, 2009

Amount of generated municipal waste , Bosnia and Herzegovina, 2009

	Proizvedeni komunalni otpad, tona	Godišnja količina otpada po stanovniku, kg/stanovniku/god.	Količina otpada po stanovniku, kg/stanovniku/dan
	<i>Generated municipal waste, in tones</i>	<i>Annual amount of municipal waste per person, kg/person/year</i>	<i>Amount of municipal waste per person, in kg/person/day</i>
UKUPNO <i>TOTAL</i>	1.493.060	389	1

Količine otpada prikupljenog javnim odvozom, Bosna i Hercegovina, 2009

Amount of collected waste by municipal enterprises, Bosnia and Herzegovina, 2009

	Količina otpada prikupljena sa javnim odvozom (tona) <i>Amount of waste collected by communal services, tones</i>
UKUPNO <i>TOTAL</i>	1.362.592
Odvojeno prikupljene vrste otpada¹⁾ <i>Separately collected waste types¹⁾</i>	80.898
Otpad iz vrtova i parkova²⁾ <i>Garden and park wastes²⁾</i>	15.180
Drugi komunalni otpad³⁾ <i>Other municipal wastes³⁾</i>	1.260.683
Ambalažni otpad <i>Packaging waste</i>	5.831

Izvor prikupljenog otpada, Bosna i Hercegovina, 2009

Source of waste collected by municipal enterprises, Bosnia and Herzegovina, 2009

	Količina otpada prikupljena sa javnim odvozom (tona) <i>Amount of waste collected by communal services, tones</i>
UKUPNO <i>TOTAL</i>	1.362.592
Otpad iz domaćinstava <i>Waste from households</i>	996.165
Otpad iz proizvodnih i uslužnih djelatnosti <i>Waste from productive and service activities</i>	357.233
Otpad iz javnih komunalnih službi <i>Waste from public communal services</i>	9.194

Otpad dopremljen na odlagališta i načini postupanja, Bosna i Hercegovina, 2009

Amount of disposed waste on landfill and ways of managing, Bosnia and Herzegovina, 2009

	Odložene količine otpada (tona) <i>Amount of disposed waste , tones</i>
UKUPNO <i>TOTAL</i>	1.422.513
Trajno odložen otpad na odlagalište <i>Permanently disposed on landfill</i>	1.421.978
Na drugi način odstranjen otpad⁴⁾ <i>Removal of waste in other way⁴⁾</i>	145
Prerađen otpad⁵⁾ <i>Recovered waste⁵⁾</i>	390

Podaci prezentovani u ovom saopštenju dobijeni su sa statističkim istraživanjem **Godišnji izvještaj o sakupljenom otpadu KOM-6aS** i sa statističkim istraživanjem **Godišnji izvještaj o odloženom otpadu KOM-6aD**. Godišnji izvještaji su izmijenjeni i unaprijeđeni u cilju približavanja međunarodnim standardima i nacionalnim potrebama u oblasti statistike otpada.

The data presented in the release are obtained through the statistical survey Annual Report on Collected Municipal Waste (form KOM-6aS) and With statistical survey Annual Report on the Amount of waste Brought to Landfill Sites (form KOM-6aD). Reports were modified and improved in order to be in accordance with the international and domestic standards in the field of waste statistics.

Godišnje izvještaje podnose javna komunalna preduzeća i druga preduzeća koja se bave prikupljanjem i odlaganjem otpada, kao i preduzeća koja upravljaju odlagalištem otpada. Na osnovu ispunjenih izvještaja dobiveni su podaci o količinama sakupljenog otpada u općinama, procenat stanovnika koji su uključeni u odvoz komunalnog otpada u općinama, upravljanje sakupljenim komunalnim otpadom.

Reports were submitted by public municipal services and business entities authorized to collect and dispose waste, as well as enterprises which run landfill sites. On the basis of the filled reports, the data are obtained for the amount of collected municipal waste within the appropriate municipality, the percentage of population using the municipal services in the municipality.

Napravljena je procjena ukupno proizvedenog komunalnog otpada na području Bosne i Hercegovine. Dobiveni pokazatelj „godišnja količina proizvedenog komunalnog otpada po stanovniku u kg“ je odnos ukupne količine proizvedenog otpada i ukupnog broja stanovnika za referentnu godinu.

An estimation of the total generated municipal waste on the territory of the BiH has been made. The obtained indicator of „the annual amount of generated municipal waste per person in kg“ is ratio of the total amount of generated waste and the total number of population for the reference year.

Definicije/Definitions

Otpad je svaki predmet ili materija razvrstan u jednu od grupa otpada prema **Klasifikacionom katalogu otpada**, kojeg vlasnik ili imalac odlaže, namjerava ili mora odložiti. Komunalni otpad predstavlja otpad iz domaćinstva, kao i otpad koji je zbog svoje prirode ili sastava sličan otpadu iz domaćinstava, a potiče od poslovnih subjekata.

Waste is any material or object from one of the groups of waste of the List of Waste which the owner or possessor intended to be or must be disposed. Municipal waste is waste from households and any other waste which is in its characteristics or contents similar to waste from households and is produced in business entities.

Klasifikacioni katalog otpada sadrži listu opasnog i neopasnog otpada koji je razvrstan u odnosu na izvor nastanka otpada prema određenim grupama.

List of waste (LoW) includes non-hazardous and hazardous waste classified by proper group with regard to the origin of waste.

¹⁾ Odvojeno prikupljene vrste otpada podrazumijevaju prikupljene količine papira, kartona, stakla, tekstila i dr.
Separately collected types of waste comprises collected amount of paper, cartoon, glass, textile and similar.

²⁾ Otpad iz vrtova i parkova uključuje biorazgradivi otpad, zemlju i kamenje i ostali otpad koji nije biorazgradiv.
Waste from gardens and parks include biodegradable waste, soil and stones, as well as other waste which is not biodegradable.

³⁾ Ostali komunalni otpad obuhvata miješani komunalni otpad, otpad sa pijaca, otpad od čišćenja ulica, od čišćenja iz kanalizacije, kabasti otpad i sl.
Other municipal waste comprises mixed municipal waste from markets, from cleaning streets, from sewage cleaning, bulkyste and similar.

⁴⁾ Na drugi način odstranjen otpad je obuhvaćen operacijama čiji je cilj završno zbrinjavanje otpada, koji se ne može prerađivati i koji prolazi različite postupke obrade i odlaganja otpada.
Other types of disposal of waste covers operations aimed at final management of waste that cannot be recovered, comprising mostly different waste processing procedures and waste landfilling.

⁵⁾ Prerađen otpad je korisni otpad ili komponente otpada, uključujući prije svega reciklirani otpad, ponovno korišteni otpad, kompostirani otpad, otpad korišten u uređajima za sagorijevanje i industrijskim pećima ili otpad korišten za stvaranje goriva. Ne smatra se prerađenim onaj otpad koji se koristi za spaljivanje otpada i druge toplinske postupke predviđene za zbrinjavanje otpada.

Recovered waste is designed for beneficial use of waste or waste components, comprising first of all recycled, reused, composted, and waste used in fuelling devices and industrial ovens or waste used for fuel generation. Waste used for incineration and other thermal procedures designed for waste disposal are not considered to be recovered waste.

Izdaje i štampa Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26
Published and printed by the Agency for Statistics of the Bosnia and Herzegovina, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26

Telefon/Phone: +387 (33) 220 626 · Telefaks/Telefax: +387 (33) 220 622
Elektronska pošta/E-mail : bhas@bhas.ba · Internetska stranica/Web site: <http://www.bhas.ba>

Odgovara direktor Zdenko Milinović
Person responsible: Zdenko Milinović, Director General

Saopštenje priredili: Ševala Korajčević, Mirza Agić, Dženita Babić
Prepared by: Ms. Ševala Korajčević, Mr. Mirza Agić, Ms. Dženita Babić

Lektor: Amra Kapetanović
Language Editor: Ms. Amra Kapetanović

Periodika izlaženja: kvartalno
Periodicity: quarterly
Štampa: 150 primjeraka
150 copies printed

Podaci iz ovog saopštenja objavljuju se i na internetu
First Release data are also published on the Internet
